

Udeleženci nedeljske ekskurzije na Vzorednicah.
Foto: Zoran Čiča, Ozalj, 23. 9. 2012

Nastop godcev Rezjanab siasedi na Murkovanju 2012.
Foto: Alenka Čas, Tolmin, 12. 11. 2012

POROČILO O DELU SED

Druga polovica leta 2012 in januar–februar 2013

Negotovo finančno stanje, v katerem je v prvi polovici leta 2012 delovalo Slovensko etnološko društvo, se je uredilo šele v drugi polovici leta. Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport (MIKZŠ) je posredovalo dokončno pogodbo o financiranju programov SED v dogovorjenem obsegu 21.900 EUR, z Javne agencije za knjigo (JAK) pa smo za *Glasnik SED* prejeli nekoliko znižana sredstva. Prvi del sredstev smo na podlagi zahtevka prejeli šele poleti, tako da smo nekaj računov morali plačati z zamudo. Prav tako sta bili drugi dotaciji z MIZKŠ in JAK-a nakazani šele decembra. Kljub temu smo z nakazili za dohodnino in s članarinami nekako uspeli premostiti drugo polovico leta. Program smo izvedli v okvirih planiranja, odpadli so le dve rajži in posvet o prof. dr. Matiji Murku, ki smo ga na predlog nekaterih kolegov želeli izpeljati v lastni režiji 10. februarja 2013 na Ptuj.

Poročilo o izvedenem delu SED-a v drugi polovici leta 2012 začnemo s poletnimi aktivnostmi.

Julij 2012

V sklopu Male šole etnologije sta nosilki programske enote, Alenka Černelič Krošelj in dr. Helena Rožman, v sodelovanju s fotografino Nino Sotelšek 22. julija v Mestnem muzeju Krško izvedli delavnico Camera obscura (več v: Rožman in Sotelšek 2012: 197–198).

September 2012

V septembru smo izvedli tri programske enote. 15. septembra smo v sodelovanju s Palčavo šišo v Plešcih na Hrvaškem v sklopu programske enote Etnologija obmejnih regij izvedli mednarodno delavnico na temo Nesnovna kulturna dediščina na primeru obmejnega območja doline zgornje Kolpe in Čabranke ter oko-

lice: Beleženje, komentiranje in ohranjanje. Nosilca programske enote sta bila dr. Katalin Munda Hirnők, vodja Delovne skupine za Slovence zunaj meja RS, in mag. Marko Smole, vodja Delovne skupine za ljubitelje etnologije pri SED. Na delavnici so v uvodnem delu sodelovali trije referenti, v razpravi pa številni predstavniki raziskovalnih institucij, fakultet, muzejev in društev iz Slovenije in Hrvaške. Popoldanski del mednarodne delavnice se je osredotočil na ogled prizorišč kulturne dediščine obmejnega območja na Hrvaškem (več v: Smole 2012: 195–196).

Od 23. do 25. septembra 2012 so v Dugi Resi na Hrvaškem potekale 12. Vzorednice med slovensko in hrvaško etnologijo, mednarodni posvet, ki ga je organiziralo Hrvaško etnološko društvo v sodelovanju s Slovenskim etnološkim društvom. Mednarodni znanstveno-strokovni posvet se je začel v nedeljo z izjemno zanimivo ekskurzijo, ki jo je vodila konservatorica iz Karlovca, Tanja Horvatić. Ogledali smo si industrijsko dediščino Duge Rese, pavlinski samostan in župnijsko cerkev v Sveticah, etno park, hidrocentralo in obnovljeni grad v Ozalju, grad v naselju Ribnik in še en grad ter župnijsko cerkev v Novemgradu na Dobri. Plenarni del posveta je potekal v ponedeljek, 24., in torek, 25. septembra v Motelu Roganac. Glavna tema posveta, ki smo jo potrdili v obeh društvih, je bila Ponovno izrisovanje meja: Transformacije identitet in redifiniranje kulturnih regij v novih političnih okoliščinah. V okviru razpisanih štirih tematskih sklopov se je predstavilo 19 slovenskih in hrvaških kolegov. Organizacijski odbor, ki so ga sestavljali mag. Zoran Čiča, Marijana Belaj, Nivena Škrbić Alempijević iz Hrvaškega etnološkega društva ter mag. Tita Porenta in Anita Matković iz Slovenskega etnološkega društva, je izpeljal poziv, uredil dvojezično brošuro s povzetki (ki je na voljo tudi na spletni strani SED) ter moderiral posamezne sklope (več v: Matković 2012: 198).

* Mag. Tita Porenta, prof. zgod. in univ. dipl. etnol., muzejska svetovalka, Muzeji radovljjske občine – Mestni muzej Radovljica. 4240 Radovljica, Linhartov trg 1, E-naslov: titaporenta@gmail.com

Slovesnost ob razstavi, ki so jo ob 80-letnici Anke Novak pripravili v Gorenjskem muzeju.

Foto: Zora Slivnik Pavlin, Kranj, 22. 11. 2012

Druga delavnica Male šole etnologije, ki sta jo prav tako kot prvo v Mestnem muzeju Krško v sklopu Dnevov evropske kulturne dediščine 23. septembra izvedli Alenka Černelič Krošelj in dr. Helena Rožman, je bila posvečena prenašanju dediščine iz roda v rod ter medgeneracijskemu dialogu, zato so jo avtorice poimenovala Izkušnja dediščine: Jabolko za telo, cvetje za dušo. Programsko enoto smo izvedli v soorganizaciji Mestnega muzeja Krško – enote Kulturnega doma Krško in Javnega sklada za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Krško (več v: Rožman in Černelič Krošelj 2012: 196–197).

Oktober 2012

Oktobra smo si vzeli čas za rajžo v Poljansko dolino in Etnološki večer Etnologija in turizem – od problemov do rešitev. Rajžo v Poljansko dolino je vodila Mojca Šifer Bulovec (Loški muzej in muzejski park), v programu pa so sodelovale tudi Katka Žbogar (Center DUO v Škofji Loki), Mojca Ferle (Tavčarjev dvorec na Visokem pri Poljanah), mag. Tita Porenta (stalna čevljarstva razstava Muzejskega društva Žiri v Stari šoli v Žireh) in dr. Tadeja Primožič (Galerija A. Primožič 1888). Po vasi Dobračeva, od koder je doma ddr. Marija Stanonik, na Ledince in do hiš znanih žirovskih slikarjev nas je popeljal prvi predsednik Muzejskega društva Žiri, g. Alfonz Zajec (več v: Šifer Bulovec 2012: 199–200).

Etnološki večer Etnologija in turizem – od problemov do rešitev smo 18. oktobra 2012 izvedli na pobudo etnologa in kulturnega antropologa, samostojnega podjetnika Andreja Šumra. Predavanje je odprlo nekaj perečih problemov zaposlovanja mladih etnologov in kulturnih antropologov ter potreb po organizaciji kakšnega obsežnejšega posveta o vlogi etnologije v turizmu, na kar smo mislili člani izvršnega odbora (IO) SED tudi pri načrtovanju programa SED v naslednjem dvoletnem obdobju 2013–2015 (več v: Palaič 2012: 200–201). Etnološki večer in rajžo je organizirala Zora Slivnik Pavlin.

November 2012

November 2012 je bil za SED najbolj delaven mesec. Predsednica SED, mag. Tita Porenta, je ob obisku študentov z Oddelka

Tiskovna konferenca SED v Slovenskem etnografskem muzeju.

Foto: Ana Beno, Ljubljana, 29. 1. 2013

za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani 9. novembra v Radovljici in Kropi predstavila Slovensko etnološko društvo, njegov program in publikacije ter jih povabila k včlanitvi v stanovsko društvo.

12. novembra smo v Tolminu organizirali Murkovanje 2012. Osrednja prireditel SED je potekala med jesenskimi poplavam in v spomin na preminulega gimnazijskega prof. Janeza Dolenca, prejemnika Murkove nagrade za leto 2011. Pod vodstvom kustodinje Tolminskega muzeja, Karle Kofol, smo si dopoldne najprej ogledali nekaj zanimivosti na Breginjskem, Tolminskem in Kobariškem. Pred slovesno podelitvijo Murkove nagrade, Murkovih priznanj in Murkovih listin za leto 2012 v Knjižnici Tolmin smo obiskali še grob prof. Janeza Dolenca. Murkovanje SED 2012 smo v soorganizaciji Tolminskega muzeja, ki je poskrbel za najem prostorov v Knjižnici Tolmin, pripravo rajže in spremljevalni kulturni program, organizirale mag. Marjetka Balkovec Debevec, dr. Monika Kropelj, prof. dr. Janez Bogataj kot predsednik Komisije za Murkove nagrade, Murkova priznanja in Murkove listine, mag. Tita Porenta in Ana Beno, sodelovali pa sta tudi Mojca Tercelj Otorepec in dr. Breda Čebulj Sajko. Po uvodnih besedah gostiteljice, direktorice Tolminskega muzeja, Damjane Fortunat Černilogar, in predsednice SED je slavnostno spregovorila prejemnica Murkovega priznanja za leto 2011, mag. Marjetka Balkovec Debevec. V drugem delu prireditve je predsednik Komisije, prof. dr. Janez Bogataj, predstavil nagradence in utemeljitve predlagateljev. Murkovo nagrado za leto 2012 je prejela kustodinja Slovenskega etnografskega muzeja v pokoju, ga. Fanči Šarf. Murkova priznanja so bila podeljena šestim kolegom etnologom in kulturnim antropologom, Alenki Černelič Krošelj, dr. Ivanki Počkar, mag. Martini Piko-Rustia, dr. Miranu Puconji, mag. Titi Porenta in Špeli Pahor. Murkove listine je za izjemen doprinos k ohranjanju etnološke dediščine na ljubiteljski ravni dobilo sedem prejemnikov, in sicer: mag. Marko Smole, Miro Slana, Dom – versko-kulturni list iz Čedad, Novi Matajur – tednik Slovencev Videmske pokrajine iz Čedad, družina Mazora iz Breginja, Sekcija »Ohranimo Robidišče« Kulturnega društva Stol in Stanko Košir iz Gozd Martuljka. Utemeljitev za prejemnike nagrade, priznanj in listin, slavnostni nago-

vor podpredsednice SED in prejemnice Murkovega priznanja za leto 2011 ter poročilo o rajži je bilo objavljeno v *Glasniku SED* 52/1,2,3,4 (2012: 206–212; Balkovec Debevec 2012: 205–206; Kofol 2012: 201–202).

Oktobra 2012 je visoki osebni jubilej praznovala tudi Anka Novak, častna članica SED, muzejska svetovalka v Gorenjskem muzeju v pokoju. V njeno čast so v Gorenjskem muzeju 22. novembra pripravili priložnostno razstavo, predsednica SED pa ji je izročila tiskano verzijo sicer elektronskega zbornika *Etnologija in slovenske pokrajine: Gorenjska*, ki smo ga posvetili Anki Novak kot prvi etnologinji muzealki na Gorenjskem.

24. novembra so Jelka Pšajd, Anita Matkovič in mag. Marko Smole v Belokranjskem muzeju v Metliki organizirali 8. etnološko-muzejsko delavnico za ljubitelje etnologije. Jelka Pšajd in mag. Marko Smole sta udeležencem najprej predstavila Delovno skupino za ljubitelje pri SED in program delavnice, Jožica Povše pa regijske razvojne projekte in program Leader. Udeleženci so si v Adlešičih ogledali Zbirko narodnih vezenin Nade Cvitkovič in prisluhnili predavanju mag. Marjete Keršič Svetel Interpretacija dediščine kot orodje ohranjanja in ustvarjanja dodane vrednosti (glej članek Jelke Pšajd v pričujoči številki GSED).

Konec meseca novembra je v 46. številki Knjižnice Glasnika SED izšla monografija avtorice dr. Helene Rožman z naslovom *Razvojno varstvo stavbne dediščine na primeru Kostanjevice na Krki*. Knjigo je uredila glavna urednica Knjižnice Glasnika SED, dr. Breda Čebulj Sajko, recenzirala pa sta jo izr. prof. dr. Živa Deu in prof. dr. Janez Bogataj.

December 2012

Decembra sta izšla 52. letnik *Glasnika SED* kot ena štirojna številka in elektronski zbornik prispevkov mednarodnega posveta *Živeti z dediščino*, ki ga je SED organiziral leta 2009 na Ptuj. *Glasnik SED* je leta 2012 zaradi negotovega financiranja v prvi polovici leta izjemoma izšel kot štirojna številka. Uredniški odbor je leta 2012 uvedel oz. na novo obudil tri rubrike (Konseratorske strani, Muzeološke strani, Projekti) in vključil *Glasnik SED* v novo mednarodno bazo podatkov ProQuest. Za leto 2012 načrtovani tematski sklop prispevkov Južna Azija v raziskavah etnologije in kulturne antropologije objavljamo v pričujoči številki.

Zaradi nižjega proračuna smo letnik 52 izdali v nižji nakladi 300 izvodov, veliko število avtorskih izvodov pa je januarja 2013 zahtevalo natis dodatnih 150 izvodov.

Elektronski zbornik prispevkov s posveta *Živeti z dediščino*, ki sta ga uredili dr. Helena Rožman in dr. Munda Hirnök, prinaša 18 prispevkov, uvrščenih v štiri tematske sklope. Zbornik je dosegljiv na spletni strani SED.

Pogovor, ki smo ga z Murkovo nagrajenko za leto 2012, Fanči Šarf, izvedli 19. decembra v Slovenskem etnografskem muzeju, je vodila Barbara Sosič, ki o njem v pričujoči številki Glasnika SED tudi poroča, organizirala pa Zora Slivnik Pavlin.

Januar 2013

29. januarja smo na tiskovni konferenci v prostorih Slovenskega etnografskega muzeja predstavili leta 2012 izdane publikacije in okvirni program društva za leto 2013. Konferenco sta organizirali mag. Tita Porenta in Ana Beno v sodelovanju z uredniki oz. vodji posameznih programskih enot.

Pripravili smo novinarsko gradivo s povzetki poročil, z osebno izkaznico SED in s programom konference ter novinarjem ponudili društvene publikacije. Tiskovno konferenco je povezovala Alenka Čermelič Krošelj.

Na novinarski konferenci smo predstavili:

- *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012 (Tatjana Vokič Vojkovič);
- monografijo iz zbirke Knjižnica Glasnika SED *Razvojno varstvo stavbne dediščine na primeru Kostanjevice na Krki* (dr. Breda Čebulj Sajko in dr. Helena Rožman);
- katalog *Dnevi etnografskega filma* (DEF) 2012 in program DEF 2013 (dr. Naško Križnar);
- elektronski zbornik prispevkov s posveta *Etnologija in slovenske pokrajine: Gorenjska* (Mojca Tercelj Otorepec);
- elektronski zbornik prispevkov s posveta *Živeti z dediščino* (dr. Helena Rožman in dr. Katalin Munda Hirnök);
- okvirni program SED za leto 2013 (mag. Tita Porenta).

Februar 2013

Februar je bil v znamenju priprav na redni volilni zbor članov SED, ki je bil 5. marca 2013 v Slovenskem šolskem muzeju, pripravili pa smo tudi dopis članom za plačilo članarine.

IO SED se je v drugi polovici leta 2012 in v januarju 2013 sestel štirikrat. Na sejah smo poročali o izvedenih programih in usklajevali nadaljnja izhodišča za delovanje programskih enot. Oktobra je dr. Breda Čebulj Sajko pripravila predlog programa SED za naslednje triletno delovanje društva. Januarja in februarja smo ga dopolnjevali še z drugimi predlogi kolegov, ki so se odzvali na povabilo k sestavi programa. MIKZŠ je po zaključnem poročilu za triletno obdobje 2010–2012, ki smo ga pripravili do konca januarja 2013, pripravil dvoletni (2013/14) razpis za delovanje društev na področju kulturne dediščine šole v februarju 2013. Okvirni program za leto 2013 je predstavila nova predsednica SED, Anja Hodžar Serec, na zboru članov 5. marca 2013 v Slovenskem šolskem muzeju.

Literatura

BALKOVEC DEBEVEC, Marjetka: Ko nas zaznamuje etnologija ...: Nagoovor ob Murkovanju 2012. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 205–206.

KOFOL, Karla: Rajža po Kobariškem in Tolminskem. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 201–202.

MATKOVIČ, Anita: 12. Vzporednice med slovensko in hrvaško etnologijo. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 198.

PALAIČ, Tina: Etnologija in turizem – od problemov do rešitev: Etnološki večer z Andrejem Šumrom. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 200–201.

ROŽMAN, Helena in Alenka Čermelič Krošelj: Mala šola etnologije – izkušnja dediščine: Krško, 23. september 2012. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 196–197.

ROŽMAN, Helena in Nina Sotelšek: Mala šola etnologije – Camera Obscura: Krško, 22. julij 2012. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 197–198.

SMOLE, Marko: Nesnovna dediščina v obmejnem prostoru: Delavnica SED, Plešče, Hrvaška. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 195–196.

ŠIFRER BULOVEC, Mojca: Strokovna ekskurzija v Poljansko dolino. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 199–200.

26. PODELITEV Murkove nagrade, Murkovega priznanja in Murkove listine: Glasbena šola Tolmin, 12. november 2012. *Glasnik SED* 52/1,2,3,4, 2012, 206–212.